

คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ

รายงานการประชุม

คณะอนุกรรมการกำหนดยุทธศาสตร์และแผนงานในการเตรียมความพร้อม
และรองรับการจัดตั้งศาลชั้นต้นและแผนกคดีในศาลยุติธรรม
ครั้งที่ ๓/๒๕๕๙

วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๙ เวลา ๑๓.๓๐ - ๑๕.๓๐ น.

ณ ห้องประชุมกระทรวงยุติธรรม ๒

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น ๘
ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร

ผู้มาประชุม

๑. นายธวัชชัย ไทยเขียว รองปลัดกระทรวงยุติธรรม	ทำหน้าที่ประธานการประชุม
๒. ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม นายภพ เอกพานิช	อนุกรรมการ
๓. ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด นายเดชอุดม วีระวานิช	อนุกรรมการ
๔. ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พันตำรวจเอกอภิญญา ศรีเสือขาม	อนุกรรมการ
๕. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน นางอรวรรณ คงชนขันติธ	อนุกรรมการ
๖. ผู้แทนสภานายความ นายเกียรติศักดิ์ เหลืองอังกูร	อนุกรรมการ
๗. ผู้แทนกรมคุมประพฤติ นายพนนต์ สิ้นธนูวา	อนุกรรมการ
๘. ผู้แทนกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน นางรัชดาวรรณ ศิริไพบุลย์	อนุกรรมการ
๙. ผู้แทนกรมบังคับคดี จำเอกคำนน จันทร์น้อย	อนุกรรมการ
๑๐. ผู้แทนกรมราชทัณฑ์ นายไพฑูรย์ มงคลหัตถ์	อนุกรรมการ

๑๑. รองผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม นางศิวากร คูร์ตันเวช	อนุกรรมการ
๑๒. ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม นายโกลม พรหมเพ็ญ	อนุกรรมการ
๑๓. ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและประสานแผนกระบวนการยุติธรรม สำนักงานกิจการยุติธรรม นายชาติรี จันทรพิบูลย์	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๔. ผู้แทนสำนักงานกิจการยุติธรรม นายอัสนีย์ สังขเนตร	ผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้ไม่มาประชุม

๑. ปลัดกระทรวงยุติธรรม	ติตราชการ
๒. ผู้แทนสำนักงบประมาณ	ติตราชการ
๓. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ	ติตราชการ
๔. ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม	ติตราชการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายชิต ปาคำมา	กรมคุมประพฤติ
๒. นางสาวฉันทพส รุ่งเรือง	สำนักงานศาลยุติธรรม
๓. นายวรวิทย์ การสุวรรณ	สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม
๔. นายสุธีร์วัชร เจริญวงศ์	สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม
๕. นายสุรกิจ เมืองแก้ว	บริษัท ธนารักษ์ พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด
๖. นางสาวช้องตะวัน ส่องแสง	บริษัท ธนารักษ์ พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด
๗. นายไชยสุวัฒน์ ฤงเงิน	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๘. นายอดิศักดิ์ จันทวิรัช	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๙. นางสาวสุวดี ไหลพิงทอง	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๑๐. นางสุพิชฌาย์ ญาณวรสิทธิ์เดช นุชทัต	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๑๑. นางสาววิจิตร ฐานัสสกุล	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๑๒. นางสาวธันย์นิชา วรรณไชยรัตน์	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๑๓. นายภิศเดช พุกจินดา	สำนักงานกิจการยุติธรรม

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๓๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ
นายธวัชชัย ไทยเขียว รองปลัดกระทรวงยุติธรรม ได้แจ้งต่อที่ประชุมเพื่อทราบว่าเป็น
เนื่องจากปลัดกระทรวงยุติธรรมติตราชการ ไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้ จึงได้มอบหมายให้ทำหน้าที่เป็น
ประธานการประชุมวันนี้
พร้อมกันนี้ ได้แจ้งว่าการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการชุดนี้ จะยึดตามแผน
การจัดตั้งศาลของสำนักงานศาลยุติธรรมเป็นหลักเพื่อดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้อง

มติที่ประชุม

รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒

รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๙

ประธานการประชุม ได้ให้ที่ประชุมพิจารณารับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ซึ่งฝ่ายเลขานุการได้จัดส่งรายงานการประชุมดังกล่าวให้คณะกรรมการฯ พิจารณารับรองแล้ว ตามหนังสือคณะกรรมการกำหนดยุทธศาสตร์และแผนงานในการเตรียมความพร้อมและรองรับการจัดตั้งศาลชั้นต้นและแผนกคดีในศาลยุติธรรม ที่ ยธ ๐๙๐๒/๑๔๒๕, ที่ ยธ ๐๙๐๒/๑๔๒๖ และ ที่ ยธ ๐๙๐๒/๑๔๒๗ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๙ ซึ่งมีผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรมขอแก้ไข ในระเบียบวาระที่ ๓.๓ และวาระที่ ๔ ตามลำดับ โดยฝ่ายเลขานุการได้ดำเนินการแก้ไขเรียบร้อยแล้ว

ทั้งนี้ ผู้แทนกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ขอแก้ไขเพิ่มเติมในส่วนของรายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม จากเดิม “นายฐิติพันธ์ บัวแจ้ง” เป็น “นายชิตพันธ์ บัวแก้ว”

มติที่ประชุม

รับรองรายงานการประชุม

ระเบียบวาระที่ ๓

เรื่องเพื่อทราบ

๓.๑ ความคืบหน้าการดำเนินการจัดตั้งและเปิดทำการศาลยุติธรรมและแผนกคดีในศาลยุติธรรมของสำนักงานศาลยุติธรรม

ฝ่ายเลขานุการได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า สำนักงานศาลยุติธรรม ได้มีหนังสือแจ้งความคืบหน้าการดำเนินการจัดตั้งและเปิดทำการศาลยุติธรรมและแผนกคดีในศาลยุติธรรมของสำนักงานศาลยุติธรรม ดังนี้

๑) กำหนดการเปิดทำการศาลจังหวัดพิษณุโลก สาขานครไทย ศาลจังหวัดเชียงราย สาขาเวียงป่าเป้า และศาลจังหวัดมหาสารคาม สาขาพยัคฆภูมิพิสัย

สำนักงานศาลยุติธรรม ได้มีหนังสือที่ ศย ๐๑๕/๕๘๕๔๖ ลงวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ แจ้งกำหนดการเปิดทำการศาลจังหวัดพิษณุโลก สาขานครไทย ศาลจังหวัดเชียงราย สาขาเวียงป่าเป้า และศาลจังหวัดมหาสารคาม สาขาพยัคฆภูมิพิสัย ในวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๐ โดยให้ศาลจังหวัดดังกล่าวมีอำนาจรับพิจารณาคดีแพ่ง ซึ่งเกิดในเขตท้องที่ที่กำหนด ดังต่อไปนี้ไว้พิจารณา

๑. คดีที่จำเลยมีภูมิลำเนาหรือมูลคดีเกิดขึ้นในเขตท้องที่ดังกล่าว
๒. คดีที่เกี่ยวข้องด้วยอสังหาริมทรัพย์หรือสิทธิ์หรือประโยชน์อันเกี่ยวข้องกับอสังหาริมทรัพย์ที่อสังหาริมทรัพย์นั้นตั้งอยู่ในเขตท้องที่ดังกล่าว

๓. คดีร้องขอให้ผู้จัดการมรดกซึ่งเจ้ามรดกมีภูมิลำเนาหรือทรัพย์สินมรดกอยู่ในเขตท้องที่ดังกล่าว

ทั้งนี้ ศาลจังหวัดพิษณุโลก ศาลจังหวัดเชียงราย และศาลจังหวัดมหาสารคาม ยังมีอำนาจรับคดีแพ่งข้างต้นได้ โดยเป็นความสมัครใจของคู่ความในการยื่นคำฟ้องหรือคำร้องต่อศาลจังหวัดหรือศาลสาขาอย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้

จากนั้น ประธานได้สอบถามที่ประชุมในเรื่องปัญหาอุปสรรคหรือข้อขัดข้องของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งที่ประชุมไม่มีข้อขัดข้องใดๆ

/๒) ร่าง ...

๒) ร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดจำนวน ที่ตั้ง เขตศาล และวันเปิดทำการ ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค พ.ศ. .... และกำหนดการเปิดทำการศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค

สำนักงานศาลยุติธรรมได้จัดประชุมเพื่อรับฟังความเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดจำนวน ที่ตั้ง เขตศาล และวันเปิดทำการ ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค พ.ศ. .... เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๙ ซึ่งมีผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม โดยสำนักงานศาลยุติธรรมชี้แจงว่าการกำหนดจำนวน ที่ตั้ง เขตศาล และวันเปิดทำการศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค พ.ศ. .... จะเป็นการจัดตั้งศาลคดีทุจริตและประพฤติมิชอบกระจายไปในทุกภาค รวม ๙ แห่ง (ภาค ๑-ภาค ๙) โดยจะใช้อาคารที่ทำการเดิมของศาลที่จัดตั้งแล้วในจังหวัดซึ่งเป็นตัวแทนภาคตามการแบ่งเขตส่วนราชการของศาลยุติธรรมไปพลาง ก่อนที่จะมีการก่อสร้างอาคารที่ทำการถาวรซึ่งต้องใช้ระยะเวลา ๒-๓ ปี ยกเว้นภาค ๓ ที่ระยะแรกจะใช้อาคารที่ทำการของศาลในจังหวัดสุรินทร์ แต่อาคารที่ทำการถาวรจะมีการก่อสร้างในจังหวัดนครราชสีมา สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานศาลยุติธรรมได้จัดหาพื้นที่ปฏิบัติงานให้กับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรมไปพร้อมด้วยแล้ว ทั้งนี้ที่ประชุมมีมติไม่ขัดข้องต่อร่างพระราชกฤษฎีกาฯ ดังกล่าว และสำนักงานศาลยุติธรรมจะได้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ต่อมาสำนักงานศาลยุติธรรม ได้มีหนังสือด่วนที่สุด ที่ ศย ๐๑๕/๖๒๕๗๕ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๙ แจ้งกำหนดการเปิดทำการศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค โดยแบ่งออกเป็น ๒ ระยะ ดังนี้

- ระยะที่ ๑ กำหนดวันเปิดทำการในวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๐ จำนวน ๗ แห่ง ได้แก่ ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค ๑ ภาค ๓ ภาค ๔ ภาค ๕ ภาค ๖ ภาค ๘ และภาค ๙
- ระยะที่ ๒ กำหนดวันเปิดทำการในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ จำนวน ๒ แห่ง ได้แก่ ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค ๒ และภาค ๗

ทั้งนี้ ฝ่ายเลขานุการได้แจ้งข้อสังเกตในเรื่อง มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ เรื่อง แผนงานในการเตรียมความพร้อมของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม เพื่อรองรับการจัดตั้งศาลชั้นต้นและแผนกคดีในศาลยุติธรรม ที่เห็นชอบในหลักการทั้ง ๔ ข้อ ตามที่คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติเสนอ และให้กระทรวงยุติธรรมรับความเห็นของสำนักงาน ก.พ. สำนักงาน ก.พ.ร. และสำนักงบประมาณ ไปพิจารณาดำเนินการต่อไป

ประเด็นอภิปราย/ข้อสังเกต

- การเปิดทำการศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค ... เป็นนโยบายรัฐบาล โดยในระยะแรกสำนักงานศาลยุติธรรมจะใช้อาคารสถานที่ของศาลภาคซึ่งมีอยู่แล้วเป็นที่ทำการชั่วคราว โดยในแต่ละท้องที่จะมีที่ทำการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอยู่แล้ว และสามารถใช้อัตรากำลังเดิมของหน่วยงานนั้นๆ ได้ เว้นแต่สำนักงานอัยการสูงสุด ซึ่งตามพระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ กำหนดให้มีพนักงานอัยการไว้เป็นทนายแผ่นดินประจำศาลต่าง ๆ นอกจากศาลทหารตามกรอบอัตรากำลังที่คณะกรรมการอัยการ (ก.อ.) กำหนดตามความจำเป็นและเหมาะสม สำหรับการแบ่งหน่วยงานการจัดตั้งและกำหนดท้องที่ของภาค และการกำหนดอำนาจและหน้าที่ของหน่วยงานภายในของสำนักงานอัยการสูงสุด ต้องทำเป็นประกาศ ก.อ. ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณา เนื่องจากในการจัดตั้งสำนักงาน

อัยการเพื่อรองรับศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค ... ต้องพิจารณาถึงโครงสร้างและอัตรากำลัง ที่ต้องเป็นระดับสำนักและระดับอธิบดีอัยการด้วย

- การของบประมาณปกติในการจัดตั้งหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมเพื่อรองรับ การเปิดทำการศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค ... ไม่สามารถทำได้ทันกำหนดการเปิดทำการศาลฯ ทั้ง ๙ แห่งได้ เนื่องจากคาบเกี่ยวปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๑ ซึ่งงบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ทุกหน่วยงานได้รับการจัดสรรแล้ว และในส่วนงบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ก็ได้ผ่านขั้นตอนการพิจารณาค่าของ งบประมาณเบื้องต้น (preselling) แล้วด้วย ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเตรียมการขอรับการจัดสรร งบประมาณในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ต่อไป

- การแก้ไขปัญหาข้อขัดข้องในการรองรับการจัดตั้งศาลชั้นต้นและแผนก คดีในศาลยุติธรรม ต้องดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ เรื่อง แผนงานในการ เตรียมความพร้อมของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม เพื่อรองรับการจัดตั้งศาลชั้นต้นและแผนกคดี ในศาลยุติธรรม โดยได้กำหนดเรื่องกรอบอัตรากำลังขั้นต่ำไว้ชัดเจน ดังนั้นสำนักงาน ก.พ. จึงควรศึกษา วิเคราะห์ว่าในแต่ละปีมีผู้เกษียณอายุราชการเป็นจำนวนเท่าใด อัตรากำลังที่ว่างลงสามารถรองรับหน่วยงาน ที่จะจัดตั้งขึ้นใหม่ได้หรือไม่ อย่างไร ซึ่งอาจต้องเสนอให้ที่ประชุมคณะกรรมการกำหนดเป้าหมายและนโยบาย กำลังคนภาครัฐ (คปร.) พิจารณา

- ภารกิจของสำนักงาน ป.ป.ท. และสำนักงาน ป.ป.ช. มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับ ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค ... และสำนักงาน ป.ป.ท. เพิ่งได้รับอนุมัติอัตรากำลังใหม่ ซึ่งสำนักงาน ป.ป.ท. ควรต้องพิจารณาในเรื่องความพร้อมในการสนับสนุนการปฏิบัติงานของศาลอาญาคดี ทุจริตและประพฤติมิชอบภาค ... ที่จัดตั้งขึ้นใหม่ด้วย

- การจัดตั้งศาลใดๆ ในส่วนภูมิภาค สำนักงานศาลยุติธรรมควรเชิญผู้แทนหน่วยงาน ที่อยู่ในภูมิภาคหรือพื้นที่นั้นๆ เข้าร่วมประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นด้วย

- ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรมแจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า หากหน่วยงานใดประสบ ปัญหาเรื่องสถานที่ทำการ สามารถแจ้งประสานสำนักงานศาลยุติธรรมทั้งในส่วนกลางและระดับพื้นที่ได้

มติที่ประชุม: รับทราบ

๓.๒ ความคืบหน้าการดำเนินงานจัดตั้งหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ตามแผนการจัดตั้งศาลชั้นต้นและแผนกคดีในศาลยุติธรรมของสำนักงานศาลยุติธรรม

ฝ่ายเลขานุการได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบถึงความคืบหน้าการจัดตั้งหน่วยงาน ในกระบวนการยุติธรรมตามแผนการจัดตั้งศาลชั้นต้นและแผนกคดีในศาลยุติธรรมของสำนักงานศาลยุติธรรม ในเรื่องการรองรับการเปิดทำการศาลจังหวัดเชียงคำ และแนวทางการก่อสร้างอาคารบูรณาการของกระทรวง ยุติธรรม ดังนี้

๑) การรองรับการเปิดทำการศาลจังหวัดเชียงคำ ในกรณีของกรมคุมประพฤติ และกรมบังคับคดี

สืบเนื่องจากคณะอนุกรรมการกำหนดยุทธศาสตร์และแผนงานในการเตรียม ความพร้อมและรองรับการจัดตั้งศาลชั้นต้นและแผนกคดีในศาลยุติธรรม ได้มีมติการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เรื่อง การรองรับการเปิดทำการศาลจังหวัดเชียงคำ ในกรณีของกรมคุมประพฤติ และกรมบังคับคดี หากพื้นที่ที่ศาลยุติธรรมได้ให้การสนับสนุนเป็นการชั่วคราวแล้วไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ขอให้พิจารณาจัดหาพื้นที่เช่าโดยให้ดำเนินการขอรับจัดสรรงบประมาณงบดอกเบี้ยว ของกระทรวงยุติธรรมต่อไป

สำนักงานกิจการยุติธรรมจึงได้ประสานกรมบังคับคดีและกรมคุมประพฤติ เกี่ยวกับการดำเนินการตามมติที่ประชุมดังกล่าว ซึ่งกรมบังคับคดีได้ขอรับจัดสรรงบประมาณงบบุคลากรของกระทรวงยุติธรรม และได้รับการอนุมัติเรียบร้อยแล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างการจัดหาพื้นที่เช่าสำนักงานสำหรับกรมคุมประพฤติ อยู่ระหว่างการดำเนินการพิจารณาขอความเห็นชอบจากคณะทำงานเตรียมการเปิดดำเนินการสำนักงานคุมประพฤติ

ทั้งนี้ ประธานได้สอบถามความคืบหน้าเพิ่มเติม ซึ่งผู้แทนกรมบังคับคดีแจ้งว่าจะดำเนินการเช่าพื้นที่เอง และไม่ขอใช้พื้นที่ที่สำนักงานศาลยุติธรรมให้การสนับสนุน ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาในเรื่องสัญญาเช่า ซึ่งน่าจะแล้วเสร็จทันตามกำหนดการเปิดทำการของศาลฯ ในเดือนเมษายน สำหรับกรมคุมประพฤติ สำนักงานศาลยุติธรรมได้สนับสนุนพื้นที่ชั่วคราวให้แล้ว และจะขอใช้พื้นที่เพิ่มเติม ซึ่งเดิมจะจัดสรรให้กับกรมบังคับคดี ในส่วนของกรมราชทัณฑ์ เบื้องต้นจะใช้เรือนจำอำเภอเทิงเป็นสถานที่ควบคุมผู้ต้องขังเพื่อรองรับการดำเนินงานของศาลจังหวัดเชียงคำ ส่วนแผนการดำเนินงานในระยะต่อไป จะมีการจัดตั้งเรือนจำขึ้นใหม่ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการขออนุญาตใช้พื้นที่สาธารณะ จำนวนประมาณ ๖๐ ไร่

๒) แนวทางการก่อสร้างอาคารบูรณาการของกระทรวงยุติธรรม

กระทรวงยุติธรรมได้มีคำสั่งที่ ๑๐๒/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๙ แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำรายละเอียดแผนระดมเงินทุนและแผนการก่อสร้างปรับปรุงอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม โดยมีนายธวัชชัย ไทยเขียว รองปลัดกระทรวงยุติธรรม เป็นประธานคณะทำงาน ซึ่งความคืบหน้าคณะทำงานได้มีการประสานการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ส่วนราชการภายในกระทรวงยุติธรรม กรมธนารักษ์ สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานอัยการสูงสุด กระทรวงต่างๆ บริษัท ธนารักษ์ พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด และสถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง จัดทำแผนระดมเงินทุนและแผนการก่อสร้างปรับปรุงก่อสร้างอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรมเสร็จเรียบร้อยแล้ว ซึ่งรายละเอียดของแผนฯ ดังกล่าวฝ่ายเลขานุการฯ จะนำเสนอในวาระเพื่อพิจารณาในลำดับถัดไป

ประเด็นอภิปราย/ข้อสังเกต

- แผนการจัดตั้งหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ควรเริ่มต้นจากแผนการจัดตั้งศาลของสำนักงานศาลยุติธรรม แต่การกำหนดวันเปิดทำการศาล ควรผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.) ก่อนที่สำนักงานศาลยุติธรรมจะแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ ซึ่งเป็นการดำเนินงานคู่ขนานกันไปเพื่อที่ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะได้ร่วมกันพิจารณาและเตรียมแผนการรองรับในเรื่องการจัดตั้งหน่วยงาน สถานที่ทำการ อัตรากำลัง และงบประมาณไปพร้อมๆ กัน เพื่อให้ทันตามกำหนดการเปิดทำการของศาล

- จากการประชุมที่ผ่านมา มีข้อสังเกตว่า หากมีการจัดตั้งศาลขึ้นมาใหม่ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความต้องการให้มีที่ทำการอยู่ในพื้นที่เดียวกัน ซึ่งหากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่สามารถหาพื้นที่ได้ สำนักงานศาลยุติธรรมจะยังไม่เปิดทำการศาลนั้นๆ

มติที่ประชุม: รับทราบ

๓.๓ หลักเกณฑ์การจัดตั้งหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมตามแผนการจัดตั้งศาลชั้นต้นและแผนกคดีในศาลยุติธรรม

ฝ่ายเลขานุการ ได้รายงานผลการศึกษาหลักเกณฑ์การจัดตั้งหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมตามแผนการจัดตั้งศาลชั้นต้นและแผนกคดีในศาลยุติธรรม ซึ่งเป็นการดำเนินงานตามมติที่ประชุมคณะอนุกรรมการกำหนดยุทธศาสตร์และแผนงานในการเตรียมความพร้อมและรองรับการจัดตั้งศาลชั้นต้นและแผนกคดีในศาลยุติธรรม ครั้งที่ ๒/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๙ โดยสำนักงานกิจการยุติธรรมได้จัดจ้าง ดร.เกียรติอนันต์ ล้วนแก้ว คณบดีคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ดำเนินโครงการสำรวจข้อมูล/ปัจจัยที่สามารถสะท้อนความคุ้มค่าในการลงทุนของภาครัฐในการจัดตั้งหน่วยงานเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน พร้อมจัดทำหลักเกณฑ์การจัดตั้งหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมตามแผนการจัดตั้งศาลชั้นต้นและแผนกคดีในศาลยุติธรรม เมื่อทำการประมวลผลการศึกษาทั้งหมด สามารถสรุปได้ว่า หลักเกณฑ์ในการจัดตั้งหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ที่เหมาะสมควรมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้

- ๑) ความจำเป็นในการจัดตั้งอาคารหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม
  - จำนวนประชากรในเขตอำนาจศาลใหม่
  - จำนวนปริมาณคดีของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๓ ปีย้อนหลัง
  - ผลต่างระยะทางในการเดินทางจากอำเภอต่าง ๆ ในเขตอำนาจศาลใหม่ไปยังศาลเดิม และไปยังศาลใหม่
  - ผลต่างระยะเวลาในการเดินทางจากอำเภอต่าง ๆ ในเขตอำนาจศาลใหม่ไปยังศาลเดิม และไปยังศาลใหม่
- ๒) ภาระงบประมาณที่เกิดขึ้น
  - งบประมาณในการก่อสร้างอาคาร
  - งบประมาณที่เกิดขึ้นในแต่ละปี ได้แก่ งบลงทุน/งบครุภัณฑ์ งบบุคลากร งบบริหารจัดการ/งบดำเนินงาน
- ๓) ความคุ้มค่าของภาครัฐและภาคประชาชน
  - ผลประโยชน์จากการประหยัดค่าเดินทางของประชาชน
  - ผลประโยชน์จากการประหยัดเวลาในการเดินทางของประชาชน
  - ผลประโยชน์ที่สังคมได้รับ (Social Return on Investment)
  - ความคุ้มค่าในการจัดตั้งหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม (จุดคุ้มทุนในการจัดตั้ง)
- ๔) ความพร้อมของหน่วยงาน โดยพิจารณาจากความพร้อมของพื้นที่การก่อสร้าง
- ๕) ความเห็นชอบของหน่วยงาน คุณสมบัติทั้งหมดและผลการวิเคราะห์ความคุ้มค่าของพื้นที่เป้าหมายควรผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวข้อง

/ประเด็น ...

ประเด็นอภิปราย/ข้อสังเกต

- ฝ่ายเลขานุการได้ชี้แจงให้ที่ประชุมทราบว่า ผลการศึกษาหลักเกณฑ์การจัดตั้งหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมครั้งนี้ เป็นการศึกษาเบื้องต้นเพื่อชี้ให้เห็นถึงประเด็นที่จะต้องพิจารณาเมื่อวางแผนจะจัดตั้งหน่วยงานใหม่ ซึ่งไม่ครอบคลุมถึงการตั้งศาลยุติธรรมที่เป็นไปตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม และข้อมูลและวิธีการศึกษาวิจัยอาจจะยังไม่สมบูรณ์ตามที่ผู้วิจัยได้ตั้งข้อสังเกตไว้ เนื่องจากมีระยะเวลาการศึกษาจำกัด เพียง ๕๐ วัน อย่างไรก็ตาม หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมสามารถปรับประยุกต์ใช้เป็นแนวทางการวิเคราะห์ความคุ้มค่าในการจัดตั้งหน่วยงาน

- ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรมให้ข้อสังเกตว่า การเก็บข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ความคุ้มค่ายังไม่เพียงพอ ควรนำปัจจัยอื่นๆ นอกจากปัจจัยในเรื่องระยะทางและระยะเวลามาวิเคราะห์ความคุ้มค่าการจัดตั้งหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม เนื่องจากเป็นลักษณะงานของกระบวนการยุติธรรมเกี่ยวข้องกับการอำนวยความสะดวกยุติธรรมให้กับประชาชน ซึ่งอาจจะประเมินเป็นตัวเลขไม่ได้ เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับภาคเอกชนที่มุ่งเน้นกำไร ดังนั้น เพื่อเป็นการพัฒนาหลักเกณฑ์ดังกล่าว สำนักงานศาลยุติธรรมยินดีที่จะให้ความร่วมมือกับการศึกษาวิจัยและประสานงานในระดับพื้นที่ร่วมกับคณะที่ปรึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- ผู้แทนสำนักงาน ก.พ. ให้ข้อสังเกตว่าหลักเกณฑ์ที่จะใช้ในการพิจารณา ควรต้องครอบคลุมเรื่องอัตรากำลัง งบประมาณ ลักษณะคดีที่ต้องมีกระบวนการทางศาล การวิเคราะห์เชิงลึกในแต่ละพื้นที่ เช่น ความพร้อมของพื้นที่ หน่วยงานเดิมที่มีอยู่ การคมนาคมขนส่ง ระบบสาธารณูปโภค แนวโน้มของประชากรในพื้นที่และประชากรแฝง ผู้ก่อคดีที่เป็นประชากรในพื้นที่หรือประชากรแฝง เป็นต้น รวมถึงการบริหารจัดการและระบบเทคโนโลยีที่อาจส่งผลให้ไม่จำเป็นต้องตั้งหน่วยงานขึ้นใหม่

- ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุดให้ข้อสังเกตว่า งานวิจัยชิ้นนี้ทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ส่วนหลักเกณฑ์ในเรื่องปริมาณคดี ควรเป็นลักษณะคดีที่ต้องมีกระบวนการทางศาล ไม่รวมถึงคดีที่ฟ้องแล้วรับสารภาพ

- ผู้แทนสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม มีความเห็นว่าการจัดตั้งหน่วยงานใดๆ ขึ้นมาใหม่โดยไม่มีกระบวนการวิเคราะห์ความคุ้มค่าอย่างเป็นระบบ อาจทำให้เป็นภาระงบประมาณของประเทศ ดังนั้น เพื่อให้การบริหารงบประมาณของประเทศเกิดประโยชน์และอำนวยความสะดวกยุติธรรมแก่ประชาชนได้สูงสุด ฝ่ายบริหารต้องกำหนดเป็นหลักเกณฑ์การวิเคราะห์อย่างเป็นรูปธรรม

- ประธานให้ข้อสังเกตว่า การจัดตั้งหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมเพื่อรองรับการจัดตั้งศาลฯ หน่วยงานอาจขอรับการจัดสรรงบประมาณบูรณาการตามแผนงานบูรณาการปฏิรูปกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมที่สำนักงานกิจการยุติธรรมเป็นเจ้าภาพหลัก เพื่อให้การจัดสรรงบประมาณเป็นไปในภาพรวม และมีทิศทางเดียวกัน

มติการประชุม - รับทราบผลการศึกษาหลักเกณฑ์การจัดตั้งหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมตามแผนการจัดตั้งศาลชั้นต้นและแผนคดีในศาลยุติธรรมของมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตยต์ตามที่ฝ่ายเลขานุการนำเสนอ

- มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ รับข้อสังเกตจากที่ประชุม และนำเสนอคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

๔.๑ แผนระดมเงินทุนและแผนการก่อสร้างปรับปรุงอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม

ฝ่ายเลขานุการได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบถึงความคืบหน้าผลการดำเนินงานตามมติคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.) ในคราวการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ซึ่งเห็นชอบแนวทางการก่อสร้างอาคารบูรณาการของหน่วยงานในกระทรวงยุติธรรมตามข้อเสนอของคณะอนุกรรมการฯ และ กพยช. ได้มีมติมอบหมายให้กระทรวงยุติธรรมประสานบริษัท ธนารักษ์ พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด ในการจัดทำรายละเอียดแผนระดมทุนและแผนการก่อสร้างปรับปรุงอาคารบูรณาการ

ซึ่งผลการดำเนินงาน กระทรวงยุติธรรมได้มีคำสั่งที่ ๑๐๒/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๙ แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำรายละเอียดแผนระดมทุนและแผนการก่อสร้างปรับปรุงอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม โดยมีนายธวัชชัย ไทยเขียว รองปลัดกระทรวงยุติธรรม เป็นประธานคณะทำงาน ซึ่งกระทรวงยุติธรรม ได้ร่วมกับ บริษัท ธนารักษ์พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด และที่ปรึกษา (ดร.รพีสุภา หวังเจริญรุ่ง) ผู้ช่วยผู้อำนวยการสถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง) จัดทำรายละเอียดแผนระดมทุนและแผนการก่อสร้างปรับปรุงอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรม

ทั้งนี้ ประธานได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า จากการสำรวจข้อมูลอาคารสถานที่ทำการของหน่วยงานในกระทรวงยุติธรรม พบว่า ประมาณร้อยละ ๔๐-๕๐ เป็นอาคารเช่าซึ่งทำสัญญาเช่าปีต่อปีตามระเบียบการเบิกจ่ายงบประมาณ และมีประมาณร้อยละ ๒๐ ที่เมื่อครบสัญญาเช่าแล้วเอกชนไม่ให้เช่าต่อ เนื่องจากสามารถให้ผู้อื่นเช่าได้ในราคาสูงกว่าที่ให้หน่วยงานราชการเป็นผู้เช่า ซึ่งการแก้ไขปัญหานี้แต่ละหน่วยงานมีศักยภาพในการขอรับการจัดสรรงบประมาณไม่เท่าเทียมกัน จึงให้บริษัทธนารักษ์ พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด ศึกษาวิเคราะห์และจัดทำรายละเอียดแผนระดมทุนและแผนการก่อสร้างปรับปรุงอาคารบูรณาการ โดยในการจัดทำแผนฯ ได้มีการหารือกับสำนักงบประมาณในเรื่องความสอดคล้องกับระเบียบและหลักเกณฑ์ต่างๆ ด้วยแล้ว

จากนั้น ผู้แทนกระทรวงยุติธรรมและบริษัท ธนารักษ์พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด ได้สรุปรายละเอียดของแผนฯ ให้ที่ประชุมพิจารณา ดังนี้

๑. การกำหนดพื้นที่ตั้งโครงการและการดำเนินการจัดหาพื้นที่

กลุ่มที่ดินเป้าหมายที่จะก่อสร้างโครงการอาคารบูรณาการของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม จัดแบ่งกลุ่มตามความพร้อมที่จะส่งมอบให้ผู้รับเหมาดำเนินการเข้าพื้นที่ก่อสร้าง โดยแบ่งเป็น ๕ กลุ่ม ทั้งนี้ ตามกรอบแนวทางเดิม ระบุกลุ่มที่ดินเป้าหมายใน ๙๙ แปลง ๖๘ จังหวัด แต่จากข้อเท็จจริงที่ปรากฏที่ดินบางแห่งไม่สามารถก่อสร้างอาคารสำนักงานไปพร้อมกับอาคารบ้านพักได้ ในส่วนอาคารบ้านพักจึงต้องทำการก่อสร้างในที่ดินแปลงอื่น จึงทำให้ที่ดินเป้าหมายมีจำนวนเพิ่มขึ้น รวมจำนวน ๑๐๖ แปลง แบ่งการก่อสร้างเป็น ๒ ระยะ ดังนี้

งานก่อสร้างระยะ ๑ ใช้ระยะเวลาขออนุญาตการใช้ที่ดิน ๑๒ เดือน เพื่อส่งมอบให้ผู้รับเหมาดำเนินการก่อสร้าง ประกอบด้วยที่ดิน กลุ่มที่ ๑-๓ รวม ๕๕ แปลง (๔๘ จังหวัด) ดังนี้

กลุ่มที่ ๑ ที่ว่างของกรมธนารักษ์ หมายถึง พื้นที่ที่กรมธนารักษ์แจ้งว่า มีพื้นที่ราชพัสดุของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรมว่าง มีความพร้อมในการก่อสร้าง จำนวน ๒๕ แปลง (๒๓ จังหวัด)

/กลุ่มที่ ๒ ...

กลุ่มที่ ๒ ที่ว่างในความครอบครองหรือใช้ประโยชน์โดยหน่วยงานในสังกัด
กระทรวงยุติธรรม อยู่ระหว่างประสานขออนุญาตการใช้ที่ดิน จำนวน ๒๐ แปลง (๒๐ จังหวัด)

กลุ่มที่ ๓ ที่ว่างในพื้นที่ของศูนย์ราชการ อยู่ระหว่างการประสานขออนุญาต
การใช้ที่ดินจากศูนย์ราชการ จำนวน ๙ แปลง (๙ จังหวัด)

งานก่อสร้างระยะ ๒ ใช้ระยะเวลาขออนุญาตการใช้ที่ดิน ๒๔ เดือน เพื่อส่งมอบ
ให้ผู้รับเหมาดำเนินการก่อสร้าง ประกอบด้วยที่ดิน กลุ่ม ๔-๕ รวม ๕๒ แปลง (๔๑ จังหวัด) ดังนี้

กลุ่มที่ ๔ ที่ว่างอยู่ระหว่างประสานขออนุญาตการใช้ที่ดินของหน่วยงานอื่น ๆ
และเรือนจำตามมติคณะรัฐมนตรี อยู่ระหว่างประสานขออนุญาตการใช้ที่ดิน จำนวน ๑๒ แปลง (๑๐ จังหวัด)

กลุ่มที่ ๕ แปลงที่ดินเป้าหมาย อยู่ระหว่างประสานขออนุญาตการใช้ที่ดิน จำนวน
๔๐ แปลง (๓๔ จังหวัด)

๒. วงเงินลงทุนและรายละเอียดค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างแต่ละกลุ่ม

การประมาณการค่าใช้จ่ายก่อสร้างโครงการฯ รวมทั้งสิ้นประมาณ
๘,๐๒๘,๒๔๖,๓๑๓.๑๗ บาท พื้นที่ก่อสร้างรวม ๓๑๗,๕๒๙ ตารางเมตร รายละเอียด ดังนี้

งานก่อสร้างระยะ ๑ กลุ่มที่ ๑-๓ รวม ๕๔ แปลง (๔๘ จังหวัด)

- ก่อสร้างอาคารบูรณาการฯ ๕๔ แห่ง พื้นที่ก่อสร้างรวม ๙๗,๒๓๖ ตารางเมตร

- ก่อสร้างบ้านพักผู้บริหาร ๑๕๐ หลัง พื้นที่ก่อสร้างรวม ๑๖,๕๐๐ ตารางเมตร

- ก่อสร้างบ้านพักข้าราชการขนาด ๔๙ ตร.ม./ห้อง จำนวน ๑,๐๑๔ ห้อง

พื้นที่ก่อสร้างรวม ๔๙,๖๘๖ ตารางเมตร

รวมพื้นที่ก่อสร้างทั้งสิ้น ๑๖๓,๔๒๒ ตร.ม. ค่าก่อสร้างรวม ๔,๑๘๐.๗๙ ล้านบาท

ค่าก่อสร้างเฉลี่ย ๒๕,๕๘๓ บาท/ตารางเมตร

งานก่อสร้างระยะ ๒ กลุ่ม ๔-๕ รวม ๕๒ แปลง (๔๑ จังหวัด)

- ก่อสร้างอาคารบูรณาการฯ ๕๒ แห่ง พื้นที่ก่อสร้างรวม ๙๑,๘๖๑ ตารางเมตร

- ก่อสร้างบ้านพักผู้บริหาร ๑๔๐ หลัง พื้นที่ก่อสร้างรวม ๑๕,๔๐๐ ตารางเมตร

- ก่อสร้างบ้านพักข้าราชการขนาด ๔๙ ตร.ม./ห้อง จำนวน ๙๕๔ ห้อง

พื้นที่ก่อสร้างรวม ๔๖,๗๔๖ ตารางเมตร

รวมพื้นที่ก่อสร้างทั้งสิ้น ๑๕๔,๐๐๗ ตร.ม. ค่าก่อสร้างรวม ๓,๘๘๗.๔๖ ล้านบาท

ค่าก่อสร้างเฉลี่ย ๒๔,๙๘๒ บาท/ตารางเมตร

๓. แผนการก่อสร้างโครงการฯ

งานก่อสร้างระยะ ๑ แต่ละอาคารใช้ระยะเวลาก่อสร้าง ๒ ปี เริ่มก่อสร้าง
ไตรมาส ๓ ปี ๒๕๖๐ ก่อสร้างเสร็จภายในปี ๒๕๖๒ ส่งมอบพื้นที่ให้กระทรวงยุติธรรมใช้งานตั้งแต่ มกราคม
๒๕๖๓ เป็นต้นไป

งานก่อสร้างระยะ ๒ แต่ละอาคารใช้ระยะเวลาก่อสร้าง ๒ ปี เริ่มก่อสร้าง
ไตรมาส ๓ ปี ๒๕๖๑ ก่อสร้างเสร็จภายในปี ๒๕๖๓ ส่งมอบพื้นที่ให้กระทรวงยุติธรรมใช้งานตั้งแต่ มกราคม
๒๕๖๔ เป็นต้นไป

๔. แนวทางการระดมทุนโครงการฯ

๑) แนวทางการระดมทุนด้วยวิธีการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์

ข้อดี

- ไม่เป็นการระงับประมาณการลงทุนพัฒนาโครงการ ในคราวเดียว
- เป็นการพัฒนาตลาดทุน ตลาดตราสารหนี้
- มีความเสี่ยงปานกลาง เนื่องจากระดมทุนจากตลาด และ ธพส.

เป็นผู้ดำเนินการ

- การจัดสรรงบประมาณของรัฐเพื่อชำระคืนเงินต้นและดอกเบี้ย อยู่ในรูปค่าเช่า ซึ่งถือเป็นค่าใช้จ่ายประจำปี จึงไม่นับรวมในตัวเลข Debt Services ของรัฐบาล

ข้อเสีย

- การพิจารณาโครงการ ไม่ผ่านกระบวนการจัดสรรงบประมาณโดยตรง จึงจำเป็นต้องกระทำอย่างระมัดระวัง รอบคอบ
- กระบวนการยุติธรรม ไม่มีบทบาทในการบริหารจัดการงานก่อสร้างโครงการโดยตรง
- รัฐมีภาระการจ่ายผลตอบแทนและคืนเงินต้นให้กับนักลงทุน ซึ่งรัฐต้องจัดสรรงบประมาณในรูปแบบค่าเช่าอาคารและพื้นที่ให้กับกระทรวงยุติธรรม เพื่อนำส่งให้ ธพส. นักลงทุนต่อไป
- มีต้นทุนดอกเบี้ยสูงกว่าการออกพันธบัตรรัฐบาลโดยตรง
- มีค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการเพิ่มขึ้น เช่น ค่า Underwriter ค่าใช้จ่ายในการทำ Credit Rating และค่าใช้จ่ายให้กับ Third Parties

๒) แนวทางการระดมทุนด้วยการกู้ยืมจากธนาคารพาณิชย์

ข้อดี

- กรณีที่มีสภาพคล่องในประเทศมีอยู่มาก การกู้ในประเทศจะเป็นการดูดซับปริมาณเงินส่วนเกินในระบบ
- ดอกเบี้ยที่เกิดขึ้น จะเกิดต่อเมื่อมีการเบิกจ่ายเท่านั้น
- ธพส. เป็นผู้ควบคุมดูแล และดำเนินการก่อสร้างโครงการ
- ไม่มีความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน

ข้อเสีย

- ก่อให้เกิดหนี้สาธารณะ เนื่องจาก ธพส. เป็นรัฐวิสาหกิจ
- ต้นทุนดอกเบี้ยในการระดมทุนค่อนข้างสูง แต่ยังต่ำกว่าแนวทางการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์
- เนื่องจากเป็นการกู้ระยะยาว ธนาคารอาจจะคิดอัตราดอกเบี้ยลอยตัวตามดอกเบี้ยเงินฝาก ทำให้เกิดความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย

๓) แนวทางการระดมทุนด้วยการใช้งบประมาณแผ่นดิน

ข้อดี

- การพิจารณาโครงการเป็นไปตามกระบวนการจัดสรรงบประมาณของรัฐบาล ส่งผลให้โครงการมีความโปร่งใส
- ไม่เกิดภาระดอกเบี้ยในการดำเนินโครงการ หรือหากมีก็ผ่านการคุ้มกันของรัฐบาลโดยตรง เช่น การออกพันธบัตรรัฐบาล ซึ่งมีต้นทุนอัตราดอกเบี้ยอยู่ในระดับต่ำ
- ไม่มีความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน
- ไม่มีค่าธรรมเนียมในการระดมทุน
- กระบวนการยุติธรรมไม่ต้องเสียค่าเช่าในการใช้อาคาร

ข้อเสีย

- การก่อสร้างของโครงการต้องใช้ระยะเวลานาน จนกว่าจะแล้วเสร็จทั้งโครงการ
- รัฐบาลต้องผูกพันภาระงบประมาณไม่น้อยกว่า ๕ ปี เพื่อให้การดำเนินโครงการ
- รัฐบาลและกระทรวงยุติธรรมอาจเสียโอกาสในการนำเงินไปใช้ในการดำเนินโครงการอื่น หากมีความจำเป็น
- อาจเกิดความเสียหายจากความผันผวนของค่าวัสดุก่อสร้าง ซึ่งจะส่งผลให้ต้นทุนของโครงการสูงขึ้น โดยเฉพาะในกรณีที่โครงการเป็นโครงการระยะยาว

สรุปแนวทางการระดมทุนโครงการฯ

ที่ปรึกษาสถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง ได้วิเคราะห์เปรียบเทียบแนวทางระดมทุนต่างๆ ดังกล่าว พบว่า การใช้งบประมาณที่ไม่มีต้นทุนทางการเงิน จะมีต้นทุนต่ำที่สุด สำหรับโครงการที่ระยะเวลาในการดำเนินการไม่เกิน ๕ ปี อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาถึงต้นทุนทางการเงินที่อาจจะเกิดขึ้นจากการใช้งบประมาณ จะพบว่าความได้เปรียบของการใช้งบประมาณจะลดลง โดยการดำเนินโครงการโดยวิธีระดมทุนด้วยการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ จะมีความเหมาะสมและต้นทุนต่ำที่สุด สำหรับโครงการที่มีระยะเวลาดำเนินโครงการ ๒๐ ปี

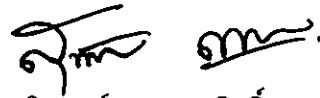
ประเด็นอภิปราย/ข้อสังเกต

- แผนระดมเงินทุนและแผนการก่อสร้างปรับปรุงอาคารบูรณาการกระทรวงยุติธรรมนี้มีกรอบการดำเนินงานที่จะสร้างตามศาลจังหวัดที่จะเปิดทำการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๖๒ ตามหลักการที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบ เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙
- ประธานและผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรมมีความเห็นว่า ในอนาคต หากเป็นไปได้ หลังจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ แผนการก่อสร้างหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรมและสำนักงานอัยการสูงสุด ควรดำเนินการร่วมกันโดยใช้แนวทางที่ บริษัท ธนารักษ์ พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด นำเสนอ
- ประธานให้ข้อสังเกตว่า การนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงาน จะทำให้เกิดกระบวนการงานขึ้นใหม่ และในขณะเดียวกันจะช่วยลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน รวมทั้งงบประมาณลงได้ เช่น การนำระบบศาลอิเล็กทรอนิกส์ (E-Court) มาใช้

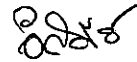
มติที่ประชุม:

- เห็นชอบแผนระดมเงินทุนและแผนการก่อสร้างปรับปรุงอาคารบูรณาการ
กระทรวงยุติธรรม ตามที่กระทรวงยุติธรรมและบริษัท ธนารักษ์ พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด นำเสนอ
- เห็นชอบให้ฝ่ายเลขานุการฯ รับข้อสังเกตจากที่ประชุม และเสนอคณะกรรมการ
พัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติพิจารณาต่อไป

เลิกประชุมเวลา ๑๕.๓๐ น.

(นางสุพิชฌาย์ ญาณวรสิทธิเดช นุชทัต)
นักวิชาการยุติธรรมชำนาญการ
ผู้จตุรงานการประชุม

(นายอัสนีย์ สังขเนตร)
นักวิชาการยุติธรรมชำนาญการพิเศษ
ผู้ช่วยเลขานุการ
ผู้ตรวจจตุรงานการประชุม

(นายชาติรี จันทรเพ็ญ)
ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและประสานแผน
กระบวนการยุติธรรม
อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
ผู้ตรวจจตุรงานการประชุม